

Forfatter: Falster, Christian

Titel: Udrag fra LÆRDOMS LYSTGAARD ELLER ADSKILLIGE DISCURSER FØRSTE PART

Citation: Falster, Christian: "Lærdoms Lystgaard eller Adskillige Discurser", i Falster, Christian: *Lærdoms Lystgaard eller Adskillige Discurser*, udg. af JØRGEN OLRİK , 1919-20, s. 273. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-falster01-shoot-idm140591132900192/facsimile.pdf> (tilgået 24. april 2024)

Anvendt udgave: Lærdoms Lystgaard eller Adskillige Discurser

bl. a. ven med Plutarch og levede i første halvdel af 2. årh. e. Chr. Kun få brudstykker af hans skrifter er bevarede.

h) d. e. tilfældigvis, hændelsesvis.

i) Ifølge legenden var Kain ikke Adams søn, men et barn, som Eva havde avlet med en af Dæmonerne. Se Pirke, Rabbi Eliezer XXI–XXII. Velvillig meddelt af professor D. Simonsen.

j) impiis er i Falsters eget exemplar af bogen rettet til impius.

k) Lactant. L. XIX de Op. D. n. 6. — Om Lactantius og hans skrift de opificio Dei, om Guds værk, se II. discurs note f.

l) Quintil. I, 1. — M. Fabius Quintilianus var en kendt romersk retor (c. 35–95 e. Chr.), hvis hovedværk er De institutione oratoria (Undervisning i veltalenhed) i tolv bøger.

m) Vid. Val. Max. IX, 14, Princip., & Plutarch, de Plac. Philos. L. V cap. 12 p. m. 306. — Om Valerius Maximus se IV. discurs note t; der henvises her til begyndelsen af IX. bogs 14. cap. — Om Plutarch se note f ovenfor; hans her anførte skrift hedder De placitis philosophorum (Om filosofernes lærdomme). — I Falsters eget exemplar af bogen er i marginen tilskrevet: Matth. XXV, 15 (lignelsen om de betroede pund: han gav hver tjener efter hans evne).

VI. DISCURS.

a) I Falsters eget exemplar af bogen er tilskrevet: En Anvisning til at beregne Spillenes sandsynlige Udfald udkom i London 1718, forfattet af Abraham [de Moivre]. Sammenlign det Skrift, som alt var udgivet i Frankrig af Reimondo [de Montmort], se Acta Eruditorum p. 462 og 1721 p. 131. — Abr. de

Moivre udgav i London 1718: Doctrina sortis seu methodus computandi probabilitatem eventuum in ludis. — Petr. Raimond de Montmort (1678–1719), filosof og matematiker, har udgivet Essai d'analyse sur les jeux d'hazard. — Acta eruditorum er Tysklands ældste lærde tidsskrift, der udkom i Leipzig 1682–1782.

b) Leg. Dan. Lib. V, Cap. XIV, Artic. 55. — Det er Christian 5.s Danske lov, der her citeres, oversat på Latin af Peder Højelse (1710). I oversættelsen er her som i det følgende, hvor Danske lov citeres, den originale danske text anført. Ordet hvis i citatet er gammeldansk, = hvad.

c) Den oftnævnte glossator oplyser, at denne »doblende røver« var en lieutenant Tage. — Der menes sikkert Christoffer Hansen Tage, fændrik i livgarden til føds 1711, secondlieutenant 1713, premierlieutenant 1717, kaptajn og kompagnichef i prins Carls regiment 1726; afskediget 1729; besidder af Rønnebæksholm. — Jfr. Hirschs personalhist. saml. til den danske høers hist. på Kgl. Bibl.

d) Det sidste ord står på Græsk (*doxaria*).

e) De Theol. Gent. L. II, Cap. 43. — Det anførte skrift om hedningernes teologi er af Gerhard Voss, navnkundig klassisk filolog, rektor i Leiden, f. i Heidelberg 1577, d. 1649.

f) Den berømte kirkefader Augustinus (353–430), hvis hovedværk »om Guds stat« Falster her citerer.

g) Lib. V de Civ. D. Cap. 9.

h) Originalen har Pyrrhonium, Pyrrhonist, tilhænger af den skeptiske filosof Pyrrhon (c. 350 f. Chr.).

i) Horat., II Sat. 3, vs. 248. — Quintus Horatius Flaccus, Roms berømteste lyriker og satiriker (65–8 f. Chr.). Det er 2. bog af hans satirer, skrevet c. 30 f. Chr., som Falster her citerer.

j) Lactant. III, 29, 18. — Om denne kirkefader se II. discurs note f.

k) Tekstens unusne er trykkefejl for unusne; jfr.